

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА**

О.І. КОТЛЯР

ПОРІВНЯЛЬНЕ ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Навчально-методичні матеріали до вивчення курсу
для студентів II курсу денної та заочної форм навчання

спеціальність 293 «Міжнародне право»
галузь знань 29 – «Міжнародні відносини»

Ужгород – 2019

Котляр О.І. Порівняльне цивільне право: навчально-методичні матеріали до вивчення курсу для студентів II курсу денної та заочної форм навчання. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 38 с.

Навчально-методичні матеріали з курсу «Порівняльне цивільне право» підготовлені на підставі вимог діючих стандартів вищої освіти України (галузь знань «Міжнародні відносини» (0302), спеціальність 293 «Міжнародне право»), у відповідності до «Концепції розвитку кафедри міжнародного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та пріоритетних напрямів освітньої, методичної та наукової діяльності на 2015 - 2025 роки», а також практики викладання курсу.

*Схвалено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол від 23.08. 2019 р. № 001)*

*Завідувач кафедри міжнародного права
_____ (Динис Г.Г.)*

*Затверджено науково-методичною радою юридичного факультету
(протокол від «___» серпня 2019 р. №_)*

*Голова науково-методичної ради
юридичного факультету
_____ (Булеца С.Б.)
«___» _____ 2019 р.*

АНОТАЦІЯ

Навчально-методичні матеріали підготовлені на підставі вимог діючих стандартів вищої освіти України (галузь знань (0302) «Міжнародні відносини», спеціальність 293 «Міжнародне право»), практики викладання курсу у закладах вищої освіти України, містить систему організаційно-методичних заходів, що сприятимуть студентам у засвоєнні знань, компетенцій, умінь та навичок із зазначеної дисципліни.

Нормативно-навчальна дисципліна «Цивільне порівняльне право» є базовою професійно-орієнтованою дисципліною освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Ця дисципліна є однією із профільюючих для студентів міжнародно-правових факультетів, які готують юристів в області міжнародного права та зовнішньоекономічних зв'язків.

Предметом навчальної дисципліни є основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути цивільного права, особистих немайнових прав, речового права, права інтелектуальної власності, зобов'язального права, специфіка правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин, заснованих на юридичній рівності, вільному волевиявленню та майновій самостійності їх учасників.

Мета ознайомлення студентів з історією розвитку, категорійно-понятійним апаратом цивільного права, джерелами, елементами, інститутами, функціями та принципами цивільного права, відпрацювання навиків проведення порівняльно-правових досліджень, вмінь та певних практичних навичок розв'язання цивільно-правових проблем за законодавством різних держав, робота з міжнародними та національними нормативними документами.

Завдання: надання студентам теоретичних знань та відпрацювання навиків застосування норм цивільного права різних держав, що допоможе створенню умов для правильної практики його застосування, виявленню у праві держав юридико-технічних прийомів, найбільш ефективних для регулювання цивільно-правових відносин у сучасних умовах.

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- основні поняття, методи, елементи та інститути цивільного права зарубіжних країн та України;
- вчення про джерела, суб'єктів та об'єкти порівняльного цивільного права;
- становлення та тенденції сучасного розвитку цивільного права в Україні та світі;
- особливості здійснення та захисту цивільних прав;
- особливості правового регулювання окремих видів цивільних відносин;
- поняття, принципи та способи здійснення і захисту цивільних прав;
- проблеми розвитку цивільного права у поєднанні з проблемами суміжних галузей права на сучасному етапі.
- проблеми, що виникають у зобов'язальних та позадоговірних відносинах цивільного права.

уміти:

- відмежовувати цивільні правовідносини від інших видів правовідносин;
- застосовувати та тлумачити понятійний апарат, інститути, категорії цивільного права зарубіжних країн та України;
- аналізувати та застосовувати норми цивільного та торгового права зарубіжних країн;
- орієнтуватися у системі законодавчих і нормативно-правових актів;
- розв'язувати практичні проблеми здійснення та захисту цивільних прав;
- проводити порівняльно-правовий аналіз категорій, елементів та інститутів цивільного права України та інших держав;
- аналізувати судову практику та правові явища, юридичні факти, правові норми і правовідносини, що є об'єктами професійної діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: денна форма – 11 заочна форма – 11	Галузь знань 6.030202 Міжнародне право	Професійно орієнтована вибіркова дисципліна за переліком освітньо-професійної програми	
	Напрямок підготовки Міжнародне право		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Міжнародне право	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин:		3-й / 4-й	3-й / 4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	52 / 30 год.	10/10 год.
		Практичні, семінарські	
		52 / 30 год.	16 год
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		38 / 54 год.	62 / 80 год.
		Індивідуальні завдання: 30 годин	
Вид контролю: залік – 3 семестр іспит – 4 семестр			

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Поняття, сутність порівняльного цивільного права		2	2			2		1	1			3
Тема 2. Цивільні правовідносини: загальні положення		2	2			2		1				3
Тема 3. Поняття та види джерел цивільного права: порівняльний аналіз		2	2			2		1	1			3
Тема 4. Поняття фізичної особи в цивільному праві: порівняльний аналіз		4	4			2						3
Тема 5. Поняття юридичної особи в цивільному праві зарубіжних країн		4	4			2			2			3
Тема 6. Торгові товариства порівняльний аналіз		2	2			2		1				3
Тема 7. Поняття представництва у цивільному праві зарубіжних країн: порівняльний аналіз		2	2			4			2			3
Тема 8. Об'єкти цивільного права		2	2			4		1				3
Тема 9. Здійснення і захист цивільних прав		2	2			2		1				3
Тема 10. Позовна давність		2	2			4			2			3
Тема 11. Особисті немайнові права фізичних осіб		2	2			2		1				3
Модуль 2												
Тема 12. Речове право		2	2					1				3
Тема 13. Поняття власності та права власності		2	2						1			3
Тема 14. Фідуціарна власність у цивільному праві Англії та США		2	2						1			3

Тема 15. Володіння	1	1			2				1			2
Тема 16. Зобов'язальне право: загальні положення	2	2			1			1				3
Тема 17. Договірне право: загальні положення	2	1			2				1			2
Тема 18. Спадкове право	4	4			1							3
Тема 19. Сімейне право	4	4			2			1				3
Тема 20. Право інтелектуальної власності	2	2			1				1			3
Тема 21. Авторське право	2	2							2			2
Тема 22. Право промислової власності	1	1			1				1			2
Разом за змістовим модулем												
<i>Усього годин</i>	52	52			38			10	16			62

Модуль 3												
Тема 23. Договір купівлі-продажу		2	2			6						6
Тема 24. Правові особливості договорів купівлі-продажу у міжнародній торгівлі		2	4			3						6
Тема 25. Договір майнового найму		2	2			3						6
Тема 26. Договір про лізинг		2	2			3						6
Тема 27. Договір підряду		2	2			3						6
Тема 28. Договір у сфері співпраці (договір про кооперації, договір про консорціум)		2	2			3						4
Тема 29. Договір доручення та комісії. Агентський договір у праві Англії та США		2	2			3						6
Тема 30. Договір про факторинг		2	2			6						4
Разом за змістовим модулем 2		16	18			30						
<i>Усього годин</i>												

Модуль 4											
Тема 31. Договори про надання права продажу. Дистриб'юторські договори. Договір про франчайзинг		4	2			6					6
Тема 32. Договір зберігання		2	2			3					6
Тема 33. Договір страхування		2	2			3					6
Тема 34. Кредитні та розрахункові правовідносини		2	2			6					6
Тема 35. Зобов'язання із необґрунтованого збагачення та ведення чужих справ без доручення		2	2			3					6
Тема 36. Право неспроможності: порівняльно-правовий аналіз		2	2			3					6
Разом за змістовим модулем		14	12			24					
<i>Усього годин</i>		30	30			54					80

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття, сутність порівняльного цивільного права

Поняття та завдання курсу. Цивільне право як галузь приватного права. Практична необхідність вивчення цивільного права України та зарубіжних країн. Дуалізм приватного права. Співвідношення приватного та публічного права. Критерії розмежування і визначення сфери дії публічного та приватного права. «Публіцизація» приватного права. Приватне право та цивільне право.

Причини виникнення цивільного права. Основні принципи та тенденції розвитку цивільного права. Функції цивільного права. Принципи цивільного права. Засади цивільного законодавства. Система цивільного права та законодавства. Співвідношення цивільного права з іншими галузями права.

Поняття цивільно-правової системи (сім'ї). Основні складові цивільно-правової системи. Основні цивільно-правові системи сучасного світу. Місце цивільного права України серед цивільно-правових систем сучасності. Тенденції розвитку сучасних цивільно-правових систем.

Тема 2. Цивільні правовідносини: загальні положення

Поняття цивільних правовідносин. Виникнення цивільних правовідносин на основі законодавства та інших юридичних регуляторів: цивільного договору, установчого документу юридичної особи, звичаю, міжнародного договору, судового прецеденту. Мета цивільно-правового регулювання. Особливості, притаманні цивільним правовідносинам. Суб'єкти цивільно-правових відносин. Види об'єктів цивільно-правових відносин. Суб'єктивне цивільне право. Елементи змісту суб'єктивного цивільного права. Види суб'єктивних цивільних обов'язків. Види цивільних правовідносин. Структура цивільних правовідносин. Підстави їх виникнення, зміни і припинення. Поняття та особливості юридичних фактів як підстав виникнення цивільних прав. Види юридичних фактів. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків.

Тема 3. Поняття та види джерел цивільного права: порівняльний аналіз

Поняття джерел цивільного і торгового права зарубіжних країн. Закони. Адміністративні акти. Судовий прецедент. Судова практика. Звичаї та звичаєвості. Співвідношення різних джерел права в країнах континентальної Європи та в країнах англо-американської системи права.

Уніфікація норм цивільного і торгового права зарубіжних країн: поняття, види, способи. Міжнародні угоди; типові (єдині, уніфіковані) закони; гармонізація правових норм; зміна методів правового регулювання; запозичення конкретних правових норм. Значення уніфікації. Суспільні процеси, що сприяють та стримують уніфікацію норм цивільного права зарубіжних країн.

Джерела цивільного і торгового права в країнах континентальної системи права. Співвідношення цивільних і торгових кодексів зарубіжних країн. Джерела цивільного і торгового права Франції. Французький цивільний кодекс (ФЦК) 1804 р. (Кодекс Наполеона). Загальна характеристика. Значення ФЦК і його вплив на розвиток цивільного права в країнах світу. Французький торговий кодекс 1807 р. (ФТК): загальна характеристика, значення; співвідношення з ФЦК. Інші законодавчі акти, делеговане законодавство, судова практика та звичаї у цивільному праві Франції.

Джерела цивільного і торгового права Німеччини. Німецьке цивільне уложення (ГЦУ) 1900 р.: загальні риси та значення. Німецьке торгове уложення (ГТУ) 1900 р.: загальні риси, значення; співвідношення з ГЦУ. Спеціальні цивільні закони. Роль судової практики, звичаїв та звичаїв ділового обороту в цивільному праві Німеччини.

Джерела цивільного права Англії. Загальна характеристика прецедентного права. Загальне право та право справедливості. Особливості сучасного прецедентного права. Статутне право та делеговане законодавство Англії. Поняття, види та значення звичаїв у цивільному праві Англії. Торгові звичаї.

Джерела цивільного права США. Особливості прецедентного права США. Закони та колізійні норми в цивільному і торговому праві США. Уніфікація законодавства штатів. Єдиний торговий кодекс США. Роль звичаю як джерела цивільного права в США. Торгові звичаєвості у праві США.

Тема 4. Поняття фізичної особи в цивільному праві: порівняльний аналіз

Поняття фізичної особи в цивільному праві зарубіжних країн. Джерела цивільно-правового статусу фізичних осіб в зарубіжних правових системах. Поняття правоздатності в доктрині цивільного права та законодавстві зарубіжних країн. Основні принципи цивільної правоздатності фізичної особи у праві зарубіжних країн. Позбавлення правоздатності. Правоздатність дитини, яка ще не народилася. Припинення правоздатності фізичної особи.

Оголошення особи безвісно відсутньою та померлою. Презумпція безвісної відсутності у цивільному праві Франції. Оголошення громадянина померлим за законодавством Німеччини. Визнання безвісної відсутності та оголошення особи померлою в країнах прецедентного права.

Поняття і зміст дієздатності в різних цивільно-правових системах. Особливості дієздатності фізичної особи у праві Франції, Німеччини Англії, США. Дієздатність осіб при укладенні угод в цивільному праві зарубіжних країн. Види та наслідки угод, укладених з порушенням вимог до дієздатності осіб.

Представництво неповнолітніх осіб в континентальній та англо-американській системах права. Емансипація неповнолітніх в романо-германському праві. Обмеження в дієздатності неповнолітніх осіб.

Тема 5. Поняття юридичної особи в цивільному праві: порівняльний аналіз

Поняття та ознаки юридичної особи в різних цивільно-правових системах. Незалежність існування юридичної особи у праві США та Англії. Теорії юридичної особи в доктрині цивільного права зарубіжних країн. Теорія фікції юридичної особи. Теорія реальності юридичної особи.

Види юридичних осіб в різних цивільно-правових системах світу. Юридичні особи публічного права. Юридичні особи приватного права. Спілки та установи в цивільному праві Німеччини. Товариства та асоціації Франції. Об'єднання із спільною економічною ціллю. Корпорації в праві Англії. Одноособові корпорації. Корпорації та установи США.

Способи утворення юридичних осіб в зарубіжних цивільно-правових системах. Правоздатність юридичної особи. Загальна і спеціальна правоздатність юридичної особи в цивільному праві Німеччини, Англії та США. Легалізація загальної дієздатності. Визнання дієздатності юридичної особи: форми і методи.

Тема 6. Торгові товариства порівняльний аналіз

Поняття торгового товариства як організаційної форми об'єднання осіб. Спільні риси торгових товариств різних зарубіжних країн. Основні види торгових товариств в країнах романо-германського права. Персональні товариства. Статутні товариства. Повне товариство. Корпорації в Англії та США. Командитні товариства в країнах континентальної Європи. Корпорації з обмеженою відповідальністю в Англії та США.

Поняття, види та правові засади акціонерних товариств в зарубіжних цивільно-правових системах. Поняття та види акцій. Створення акціонерного товариства. Членство в акціонерному товаристві. Правовий статус акціонера в різних цивільно-правових зарубіжних системах. Органи акціонерного товариства.

Товариство з обмеженою відповідальністю в праві зарубіжних країн: поняття, види, правові основи діяльності, органи товариства, статус учасників товариства. Приватна компанія в цивільному праві Англії. Поєднання різних організаційних форм при створенні торгових товариств у країнах континентальної Європи.

Тема 7. Поняття представництва у цивільному праві зарубіжних країн: порівняльний аналіз

Поняття представництва в цивільному праві зарубіжних країн. Пряме та законне представництво в країнах континентальної Європи. (Франція, Німеччина). Довіреність: поняття значення та реквізити. Види довіреності. Форма та строк довіреності. Порядок посвідчення довіреностей. Припинення довіреності

Торгове представництво та посередництво в континентальній цивільно-правовій системі. Представництво службовців торгового товариства (прокура, торгове повноваження, комівоаяжерство). Самостійні торгові представники (торгові агенти) в зарубіжних правових системах.

Представництво в англо-американській системі права (агент, консигнаційний агент, агент-делькредере, брокер, агент з виключними правами, комісійний експортний дім, аукціоніст).

Договори про торгових агентів у країнах романо-германської (Франція, Німеччина), англо-американської системи права. Права та обов'язки торгових представників за договорами про торгових агентів. Припинення відносин представництва.

Правові форми здійснення комерційної діяльності в зарубіжних країнах. Поняття комерсанта (підприємця) в різних правових системах. Правовий статус комерсанта. Поняття торгової (комерційної) угоди в законодавстві країн з дуалістичною системою приватного права. Значення комерсантів та торгових угод в цивільному та торговому праві зарубіжних країн. Реєстрація комерсантів (торгова реєстрація). Значення та принципи торгової реєстрації. Торгові книги комерсантів. Фірмове найменування. Право комерсанта на фірму.

Тема 8. Об'єкти цивільного права

Загальне поняття про об'єкти цивільних прав. Види об'єктів цивільного права. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільного права. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей. Інші об'єкти цивільних прав. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Характеристика окремих видів цінних паперів.

Тема 9. Здійснення і захист цивільних прав

Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків юридичних обов'язків. Зловживання суб'єктивним цивільним правом. Обмеження цивільних прав. Стимули у цивільному праві. Охорона та захист цивільних прав. Способи захисту цивільних прав. Порядок захисту цивільних прав.

Тема 10. Позовна давність

Поняття позовної давності та значення її застосування. Загальна характеристика джерел правового регулювання позовної давності. Віднесення позовної давності до матеріального та процесуального права (і наслідки цього) в різних країнах. Основні умови застосування позовної давності за законодавством України, Франції, Німеччини, Великобританії та інших зарубіжних країн.

Загальні строки позовної давності. Спеціальні строки позовної давності. Строки обчислення позовної давності. Обставини, що впливають на обчислення строків позовної давності. Порядок обчислення.

Призупинення та перерва строків. Наслідки пропуску строку позовної давності.

Тема 11. Особисті немайнові права фізичної особи

Сутність особистих немайнових прав. Поняття та ознаки особистих немайнових прав. Зміст та здійснення особистих немайнових прав. Захист особистих немайнових прав. Види особистих немайнових прав: особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи та особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи

Тема 12. Речове право

Поняття та види речових прав у зарубіжних цивільно-правових системах. Абсолютний характер речових прав. Право слідування та право переваги в речових правах. Об'єкти речових прав в цивільному праві зарубіжних країн. Класифікація об'єктів речового права. Рухоме й нерухоме майно в цивільному праві різних зарубіжних країн. Реальне та персональне майно в англійському праві. Поняття та види цінних паперів в країнах романо-германської системи. Оборотні документи в англо-американській цивільно-правовій системі. Реєстрація речових прав. Захист речових прав

Тема 13. Поняття власності та права власності

Поняття та зміст права власності в зарубіжних правових системах. Виключні повноваження власника. Тенденції розвитку права власності в сучасних цивільно-правових системах світу. Форми права власності в зарубіжних країнах. Обмеження повноважень власника в законодавстві зарубіжних країн. Підстави набуття права власності. Набувальна давність у цивільному праві зарубіжних країн. Захист права власності. Право спільної власності. Право спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності.

Право власності на землю (земельну ділянку) та на житло. Захист права власності.

Система цивільно-правових засобів захисту права власності. Віндикаційний та негаторний позови в романо-германській цивільно-правовій системі. Загальні позови з правопорушень в англо-американській системі права.

Права на чужі речі: поняття та види. Право володіння чужим майном. Приватноправові сервітути в зарубіжних національних правових системах. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис).. Довірча власність (траст) в цивільному праві Англії та США. Юридичні конструкції трасту. Права та обов'язки учасників довірчої власності.

Тема 14. Фідуціарна власність у цивільному праві Англії та США

Становлення інституту довірчої власності. Зміст фідуціарної власності. Шляхи виникнення довірчої власності. Об'єкт довірчої власності. Права та обов'язки довірчого власника. Специфіка інституту довірчої власності. Правила відносин довірчого власника із засновниками траста.

Класифікація різновидів трасту. Трасти, що скасовуються (revocable) та ті, що не скасовуються (irrevocable). Благодійні та неблагодійні трасти. Конструктивний траст.

Вплив англо-американського інституту довіреної власності (трасту) на інші правові системи. Міжнародно-правове регулювання відносин, пов'язаних з довіреною власністю.

Тема 15. Володіння

Поняття володіння майна. Інститут володіння у французькому праві. Регулювання інституту володіння у праві Німеччини.

Мета надання правової охорони володінню. Умови надання охорони фактичному володінню. Юридико-технічні засоби здійснення охорони володіння. Категорії володіння. Фактичне володіння. Юридичне володіння. Право на володіння. Протиставлене володіння.

Правові способи захисту володіння.

Тема 16. Зобов'язальне право. Загальні положення

Поняття та види зобов'язань у різних правових системах. Підстави виникнення зобов'язань. Зобов'язання із договору та квазідоговору, делікту та квазіделікту в цивільному праві Франції. Зобов'язання із закону, угоди, делікту, безпідставного збагачення та ведення чужих справ без доручення у праві Німеччини. Зобов'язання із деліктів, договорів та квазідоговорів в англо-американській цивільно-правовій системі. Класифікація зобов'язань в різних правових системах.

Умови і принципи виконання зобов'язань в зарубіжних правових системах. Наслідки невиконання зобов'язань. Цивільно-правова відповідальність за невиконання чи неналежне

виконання зобов'язань. Збитки в цивільному праві зарубіжних країн. Компенсаторні та мораторні, конкретні та абстрактні збитки. Вина боржника в заподіянні шкоди. Підстави звільнення боржника від відповідальності. Немоżliвість виконання зобов'язання боржником. Випадок та непереборна сила в різних цивільно-правових системах. Теорія “даремності” (втрати смислу) договору в англо-американській системі права.

Множинність осіб у зобов'язаннях. Дольові, сумісні та солідарні зобов'язання в романо-германській системі права. Спільні чи роздільні кредитори, спільні, сумісні чи розрізнені боржники в англо-американському цивільному праві. Уступка вимоги та переведення боргу. Припинення зобов'язань.

Тема 17. Договірне право. Загальні положення

Поняття договорів в цивільному праві зарубіжних країн. Класифікація договорів. Односторонні та синалагматичні (двосторонні), оплатні та безоплатні, консенсуальні та реальні, мінові та ризикові договори в країнах континентальної Європи. Класифікація договорів в англо-американській системі права. Зміст договору. Істотні, звичайні та випадкові умови договору в цивільному праві країн романо-германської системи. Істотні, прості та такі, що припускаються умови договору в англо-американській системі права. Значення договору. Укладення договору. Оферта та акцепт у цивільному праві зарубіжних країн.

Умови дійсності договору в зарубіжних цивільно-правових системах. Вимоги до суб'єктів договору. Правове значення змісту договору. Воля та волевиявлення в договорі. Форма договору та її значення. Законна підстава договору (кауза) в країнах континентальної Європи. Зустрічна винагорода у договорі в англо-американській системі права.

Поняття, природа та реквізити у римському приватному праві та сучасній цивілістиці. Теорія генерального договору в англо-американському праві; теорія сингулярних договорів; принцип дуалізму договірного права (поділ договору на комерційний та цивільний) у романо-германському праві і відмова англо-американського права від подібного поділу

Класична теорія договору в англо-американському загальному праві: договір як обіцянка. Природа договору в англо-американському загальному праві. Класифікація договору в романо-германському та англо-американському праві. Дихотомічний розподіл договору.

Недійсність договору та її наслідки. Градація наслідків порочності договору в римському приватному праві і в сучасній цивілістиці; підстави недійсності договору в романо-германському та англо-американському праві; наслідки недійсності договору; відмінність між недійсними і такими, що (неукладеними) договорами; наслідки неукладення договору.

Цивільно-правова відповідальність за порушення договірного зобов'язання: порівняльний аналіз.

Тема 18. Спадкове право

Загальна характеристика та джерела. Спадкування за законом. Спадкування за заповітом

Перехід спадкового майна і відповідальність спадкоємців по боргам спадкодавця. Поняття та джерела спадкового права зарубіжних країн: континентальної системи права (Франція, Німеччина); англо-американської системи права (Англія та США). Поняття спадщини. Спадкування за заповітом. Поняття та форма заповіту в праві зарубіжних країн. Види заповіту. Заповідальні розпорядження. Свобода заповіту в різних цивільно-правових системах. Відкликання та зміна заповіту. Виконання заповіту.

Спадкування за законом у цивільному праві зарубіжних країн. Суб'єкти спадкування за законом. Привілейовані спадкоємці за законом в спадковому праві зарубіжних країн. Частки спадкоємців за законом в спадковому майні.

Перехід спадкового майна до спадкоємців в країнах континентальної системи права. Інститут особистого представника за заповітом та адміністратора спадкового майна в праві англо-американської системи. Відповідальність за боргами спадкодавця.

Тема 19. Сімейне право

Загальна характеристика сімейного права. Шлюб та інші види сімейних союзів. Порядок та умови укладання шлюбу. Правовідносини між подружжям у шлюбі. Правовідносини між батьками та дітьми. Припинення шлюбу. Припиненні інших сімейних союзів. Опіка Загальна характеристика джерел сімейного права зарубіжних країн. Поняття шлюбу в праві зарубіжних країн. Концепція шлюбу. Умови укладання шлюбу в праві зарубіжних країн. Шлюбний вік як умова укладання шлюбу. Заручини та їх правове значення. Порядок укладання шлюбу. Перешкоди до укладання шлюбу в різних цивільно-правових системах. Наслідки порушення умов укладання шлюбу. Визнання шлюбу недійсним та його правові наслідки.

Підстави припинення шлюбу в різних цивільно-правових системах. Розірвання шлюбу в праві зарубіжних країн. Розлучення в країнах континентальної цивільно-правової системи. Підстави розірвання шлюбу в праві Англії та США. Поняття та юридичні наслідки сепарації.

Права та обов'язки подружжя в праві зарубіжних країн. Особисті немайнові правовідносини подружжя. Правовий режим майна подружжя. Договірний режим майна подружжя. Легальний режим майна подружжя (режим спільності, режим роздільності, режим відкладеної спільності). Обов'язки подружжя по взаємному утриманню.

Правове становище дітей. Поняття легітимації дитини. Встановлення батьківства. Основні права і обов'язки батьків і дітей. Поняття батьківської влади і батьківського авторитету. Обов'язок батьків по утриманню дитини. Опіка та усиновлення в праві зарубіжних країн.

Тема 20. Право інтелектуальної власності

Загальні положення про право інтелектуальної власності. Теорії права інтелектуальної власності. Поняття права інтелектуальної власності. Система виключних прав на нематеріальні об'єкти. Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності.

Тема 21. Авторське право

Поняття та джерела авторського права в зарубіжних правових системах. Об'єкти авторського права. Зміст авторських прав в різних цивільно-правових системах. Відмінність авторського права в континентальній та англо-американській системах права. Загальна характеристика охорони авторських прав в мережі Інтернет та особливості їх захисту.

Тема 22. Право промислової власності

Поняття прав промислової власності. Поняття винаходів. Охорона винаходів. Поняття патенту. Джерела правового регулювання. Уніфікація патентного права країн-членів ЄС. Об'єкт права на патент. Порядок видачі патенту. Охорона ноу-хау. Охорона промислових зразків. Законодавство про товарні знаки. Ліцензійні договори і договори про передачу ноу-хау. Захист від недобросовісної конкуренції Поняття промислової власності. Об'єкти права промислової власності. Умови патентоспроможності винаходів в різних правових системах. Правомочності патентоволодільця. Поняття та правова охорона «ноу-хау». Поняття та правова охорона промислових зразків. Патентно-правовий метод охорони промислових зразків. Авторсько-правовий метод охорони промислових зразків.

Поняття товарних знаків та знаків обслуговування в цивільному праві зарубіжних країн. Зміст товарного знаку та повноваження його володільця. Придбання права на товарний знак за правом зарубіжних країн. Правова охорона позначення походження товару. Поняття, зміст та види ліцензійних контрактів.

Тема 23. Договір купівлі-продажу

Поняття договору купівлі-продажу; джерела регулювання договору купівлі-продажу; укладення договору купівлі-продажу; основні умови. Обов'язки продавця та права покупців. Обов'язки покупця та права продавця. Засоби правового захисту у випадку порушення договору. Право регулювання угод з нерухомістю в країнах англо-американської системи права. Предмет купівлі-продажу. Вимоги до визначення предмету та ціни у договорі купівлі-продажу.

Тема 24. Правові особливості договорів купівлі-продажу у міжнародній торгівлі

Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі продажу товарів. Сфера застосування Віденської конвенції. Засоби правового захисту покупця. Засоби правового захисту продавця. Регулювання наслідків передбачуваного порушення договору. Випадки, за яких сторона договору звільняється від відповідальності за невиконання своїх зобов'язань. Мета діяльності Міжнародної торгової палати. Правила Міжнародної торгової палати Інкотермс, що використовуються при укладанні договорів міжнародної купівлі-продажу.

Тема 25. Договір майнового найму

Поняття договору майнового найму. Особливості регулювання відносин за договором майнового найму в країнах континентальної правової системи. Регулювання найму рухомого та нерухомого майна в Англії. Джерела регулювання відносин по найму в країнах континентальної системи права. Систематизація та кодифікація норм прецедентного права, які регулюють відносини за договором майнового найму. Права та обов'язки сторін. Припинення договору.

Тема 26. Договір про лізинг

Загальне поняття лізингу. Історія виникнення лізингу. Учасники лізингу. Предмет лізингу. Правова природа лізингу. Джерела правового регулювання лізингу. Права і обов'язки учасників лізингу. Відповідальність учасників лізингу.

Тема 27 . Договір підряду

Загальна характеристика договору підряду. Укладання договору підряду. Права і обов'язки сторін. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання договору підряду.

Тема 28. Договір у сфері співпраці (договір про кооперації, договір про консорціум)

Договір про кооперації. Договір про консорціум. Правові основи договору про кооперації і договору про консорціум

Тема 29. Договір доручення та комісії. Агентський договір у праві Англії та США

Договір доручення. Договір комісії. Агентський договір у праві Англії та США.

Тема 30. Договір про факторинг

Надання фінансування під уступку дебіторської заборгованості Ключові слова: фінансова послуга, фінансова установа, факторинг, фактор, клієнт, боржник, відступлення права вимоги, цесія, договір купівлі-продажу права вимоги.

Тема 31. Договори про надання права продажу. Дистриб'юторські договори. Договір про франчайзинг

Договори про надання права продажу. Дистриб'юторські договори. Договір про франчайзинг (франшизу)

Тема 32. Договір зберігання

Поняття договору зберігання та сфера його застосування у цивільному та торговому обігу. Права та обов'язки сторін. Особливості зберігання на товарних складах.

Тема 33. Договір страхування

Тема 34. Кредитні та розрахункові правовідносини

Поняття кредитних та розрахункових правовідносин. Банки та банківські угоди. Договір займу та позики. Вексель. Чек. Розрахунки з використанням інкасо. Розрахунки з використанням акредитиву. Розрахунки з використанням пластикових карток

Тема 35. Зобов'язання із необґрунтованого збагачення та ведення чужих справ без доручення

Загальні положення про необґрунтоване збагачення та ведення чужих справ без доручення. Джерела правового регулювання. Ведення чужих справ без доручення за правом окремих країн. Зобов'язання із необґрунтованого збагачення за правом окремих країн

Тема 36. Право неспроможності: порівняльно-правовий аналіз

Поняття неспроможності, банкрутства, конкурсного виробництва. Джерела правового регулювання неспроможності. Суб'єкти неспроможності. Початок неспроможності по справам про відновленню економічного положення підприємств і компаній, судовому врегулюванні боргів і ліквідації майна. Оголошення боржника неспроможним та його правові наслідки Органи конкурсного управління Процедури, що запобігають ліквідації майна боржника Ліквідація майна боржника і припинення правосуб'єктності неплатоспроможної юридичної особи.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Поняття, сутність, визначення порівняльного цивільного права (2 години)

1. Поняття порівняльного цивільного права.
2. Історичне становлення поняття предмету цивільного права в різних правових системах.
3. Предметна сфера дії порівняльного цивільного права.
4. Система цивільного права та порівняльного цивільного права.
5. Функції цивільного права.

Тема 2. Поняття та види джерел цивільного права: порівняльний аналіз (2 години)

1. Поняття та види джерел в цивільному праві.
2. Система джерел в цивільному праві.
3. Джерела Франції, Німеччини, Англії, США. Їх загальна характеристика.
4. Звичай ділового обороту та їх застосування.
5. Цивільно-правові прецеденти та їх характеристика.
6. Особливості джерел англійського права.
 - 6.1. Історія становлення джерел в Англії.
 - 6.2. Загальне право.
 - 6.3. Право справедливості.
 - 6.4. Суть прецедентного права. Правило прецеденту.
 - 6.5. Доктрина та звичай як джерела в Англійському праві.
 - 6.6. Закон в системі джерел в Англійському праві.
7. Міжнародна уніфікація цивільного права.
 - 7.1. Поняття уніфікації в сучасному праві.
 - 7.2. Міжнародні організації, що займаються уніфікацією цивільного права.
 - 7.3. Загальна характеристика міжнародних конвенцій (на вибір викладача).

Тема 3. Поняття фізичної особи у цивільному праві: порівняльний аналіз (2 години)

1. Поняття суб'єкту в цивільному праві.
2. Фізична особа як суб'єкт цивільного права.
 - 2.1. Питання правоздатності фізичної особи.
 - 2.2. Питання дієздатності фізичної особи.
 - 2.3. Інститут безвісно відсутньої та інститут оголошення особи померлою.
 - 2.4. Інститут опіки та піклування.

Тема 4. Поняття юридичної особи в цивільному праві зарубіжних країн (2 години)

1. Історія виникнення інституту юридичної особи (друга криза цивілістики).
2. Теоретичні підходи щодо визначення та юридичного обґрунтування інституту юридичної особи в цивільному праві.
3. Визначення юридичної особи в доктрині та законодавстві різних країн.
4. Дієздатність та правоздатність.
5. Порядок створення та припинення діяльності юридичної особи.
6. Види юридичних осіб. Класифікація господарських товариств та особливості їх діяльності.

Тема 5. Поняття та основні види торгових товариств у континентальній системі права
(2 години)

1. Основні види торгових товариств в країнах романо-германського права.
2. Корпорації в Англії та США.
3. Командитні товариства в країнах континентальної Європи.
4. Корпорації з обмеженою відповідальністю в Англії та США.
5. Поняття, види та правові засади акціонерних товариств в зарубіжних цивільно-правових системах.

Тема 6. Поняття представництва у цивільному праві зарубіжних країн: порівняльний аналіз (2 години)

1. Поняття представництва в цивільному праві.
2. Види представництва.
3. Підстави виникнення представництва.
4. Повноваження представника.
5. Довіреність. Її правова характеристика. Поняття, форми, терміни.
6. Припинення представництва.

Тема 6. Здійснення і захист суб'єктивних цивільних прав (2 години)

1. Поняття «здійснення цивільних прав».
2. Способи здійснення цивільних прав.
3. Поняття і види меж здійснення цивільних прав.
4. Особливості реалізації суб'єктивних цивільних прав.
5. Право на захист. Поняття, зміст, варіанти реалізації.
6. Загальний та спеціальний (адміністративний) порядок захисту цивільних прав. Поняття, різновид.
7. Засоби та заходи захисту цивільних прав.

Тема 7. Речове право (2 години)

1. Об'єкти цивільних правовідносин.
2. Поняття та класифікації речей.
3. Речі як предмет цивільно-правового обігу.
4. Цінні папери. Поняття, види, особливості правового обороту та режиму.
5. Нерухомість як різновид речей.

Тема 8. Поняття власності та права власності (2 години)

1. Визначення права власності в цивільному праві. Зміст права власності.
2. Об'єкти в цивільному праві та об'єкти в праві власності. Їх співвідношення.
3. Право власності та речові права, право власності та абсолютні права, право власності та майнові права, право власності та зобов'язання.
4. Правовідносини права власності. Елементи правовідносин права власності та елементи цивільних правовідносин.
5. Особливості здійснення права власності як речового і абсолютного права. Межі здійснення права власності.
6. Підстави (способи) виникнення та припинення права власності.
7. Встановлення моменту виникнення права власності.
8. Захист прав власності.

Тема 9. Зобов'язальне право: загальні положення (2 години)

1. Речове та зобов'язальне право, співвідношення понять
2. Місце зобов'язального права в системі цивільного права
3. Джерела зобов'язального права
4. Значення порівняльного правознавства для розвитку зобов'язального права.

Тема 10. Правочини у цивільному праві: загальні положення (2 години)

1. Поняття та види правочинів.
2. Класифікація правочинів.
3. Дійсність та недійсність угод.
4. Умови дійсності правочинів.
5. Недійсні правочини.
6. Нікчемні правочини.

Тема 11. Спадкове право (2 години)

1. Загальна характеристика спадкового права
2. Поняття спадщини.
3. Спадкування за законом.
4. Спадкування за заповітом
5. Перехід спадкового майна і відповідальність спадкоємців по боргам спадкодавця.

Тема 12. Сімейне право (2 години)

1. Шлюб та інші види сімейних союзів
2. Підстави припинення шлюбу
3. Розірвання шлюбу
4. Права та обов'язки подружжя
5. Правове становище дітей

Тема 13. Право інтелектуальної власності (2 години)

1. Поняття права інтелектуальної власності
2. Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності
3. Зміст авторських прав в різних цивільно-правових системах.
4. Поняття прав промислової власності.

Тема 14. Договір купівлі-продажу (2 години)

1. Свобода договору в цивільному праві.
2. Момент укладання договору.
3. Система цивільних договорів.
4. Зміст та тлумачення договору.
5. Особливості укладення, зміни та розірвання договору.

Тема 15. Договір майнового найму (2 години)

1. Поняття та предмет договору найму (оренди) в цивільному праві.
2. Розподіл взаємних прав та обов'язків сторін за договором найму (оренди).
3. Строк договору найму.
4. Правове регулювання піднайму.
5. Особливості припинення та розірвання договору найму.

Тема 16. Договір про лізинг (2 години)

1. Історія виникнення лізингу.
2. Учасники лізингу.
3. Предмет лізингу.
4. Правова природа лізингу.
5. Джерела правового регулювання лізингу.
6. Права і обов'язки учасників лізингу.
7. Відповідальність учасників лізингу.

Тема 17. Договір підряду (2 години)

1. Порівняльно–правова характеристика загальних положень про підряд.
2. Особливості правового регулювання побутового підряду.
3. Істотні умови будівельного підряду.
4. Підряд на проектні та пошукові роботи.
5. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Тема 18. Договір у сфері співпраці (2 години)

1. Договір про кооперації.
2. Договір про консорціум.
3. Правові основи договору про кооперації і договору про консорціум

Тема 19. Договір зберігання (2 години)

1. Поняття договору зберігання та сфера його застосування у цивільному та торговому обігу.
2. Права та обов'язки сторін.
3. Особливості зберігання на товарних складах

Тема 20. Кредитно-розрахункові відносини (2 години)

1. Поняття та види кредиту.
2. Кредитні зобов'язання.
3. Загальні положення про розрахунки.
4. Порядок відкриття рахунків у банках.
5. Порядок та форми розрахунків у господарському обороті.
6. Поняття та особливості правового регулювання позики.
7. Кредит в цивільному праві.
8. Договірне оформлення банківського вкладу.
9. Правовий режим банківського рахунку.

Тема 21. Безпідставне збагачення (2 години)

1. Поняття та загальна характеристика зобов'язань, що виникають із безпідставного збагачення.
2. Порівняльно-правовий аналіз зобов'язань із набуття, збереження майна без достатньої правової підстави.
3. Відшкодування доходів від безпідставно набутого майна і витрат на його утримання.
4. Особливості повернення безпідставно набутого майна.
5. Безпідставно набуте майно, що не підлягає поверненню.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Види індивідуальних завдань для самостійної роботи

1. Написання есе
2. Складання порівняльних таблиць
3. Підготовка аналітичної довідки
4. Підготовка презентації за заданою темою
5. Аналіз новітніх наукових публікацій

№	Тема	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	<p><i>Поняття, сутність, порівняльного цивільного права</i></p> <p><u>Знайти і законспектувати</u></p> <p>Метод влади та підкорення; Jus mercaturae; Cui bono?; Cui prodest? Cujus commodum - ejus periculum. Cujus periculum, ejusdem commodum; Actio civilis; Actiones juris; Causa causarum; Consensus omnium; Ex lege; Ex facto; jus oritur</p> <p><u>Розкрити</u> принцип рівності громадян перед законом; принцип недоторканості приватної власності; принцип свободи договору. Принцип субсидіарності. Принцип інтеграції, уніфікації цивільного та комерційного права зарубіжних країн</p>		
2	<p><i>Поняття та види джерел цивільного права: порівняльний аналіз</i></p> <p><u>Скласти таблиці</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відмінності джерел цивільного права у країнах континентальної Європи від джерел цього права в США та Англії. 2. Джерела цивільного права України. <ul style="list-style-type: none"> - Джерела за часів Царської Росії. - Джерела цивільного права за часів Республіки України у складі Радянського Союзу. - Джерела цивільного права України з моменту проголошення незалежності. Цивільний кодекс України. <p><u>Розкрити питання.</u> Внесок УНІДРУА в уніфікацію цивільного (приватного) права</p>		
3	<p><i>Поняття фізичної особи в цивільному праві: порівняльний аналіз</i></p> <p><u>Законспектувати у вигляді таблиці:</u> правоздатність у цивільному праві Німеччини, Франції, Англії, США, Нідерландів, Швейцарії, України.</p>		
4	<p><i>Поняття юридичної особи в цивільному праві зарубіжних країн</i></p> <p><u>Законспектувати у вигляді таблиці</u> основні види торгових товариств у континентальній системі права</p> <p><u>Визначити основні відмінності</u> у правовому регулюванні діяльності торгових товариств в Німеччині, Франції.</p>		

5	<p><i>Поняття представництва у цивільному праві зарубіжних країн: порівняльний аналіз</i></p> <p>Законспектувати. Довіреність: визначення, форма, терміни. Інститут доручення в цивільному праві. Загальна характеристика.</p>	6	10
6	<p><i>Позовна давність</i></p> <p>Співвідношення понять «строк» та «термін» в цивільному праві</p> <p>Законні строки позовної давності</p> <p>Договірні строки позовної давності</p>	6	11
7	<p><i>Самозахист цивільних прав</i></p> <p>Реферат, есе</p>	6	11
8	<p><i>Торгові товариства: порівняльний аналіз</i></p> <p>Розробити таблицю основних видів торгових товариств у континентальній системі та організаційних форм підприємницької діяльності в Англії, США.</p>	10	11
9	<p><i>Речове право</i></p> <p>Законспектувати у вигляді таблиці класифікацію речових прав. Їхня відмінність від зобов'язальних прав</p>	10	11
10	<p><i>Фідуціарна власність у цивільному праві Англії та США</i></p> <p>Реферат. Тенденції розвитку правового регулювання права власності, договірних відносин, правового положення особи.</p>	6	11
11	<p><i>Володіння</i></p> <p>Розкрити питання. Що таке володіння майном? Цілі надання правової охорони володінню. Правові засоби захисту володіння. Захист володіння у романо-германській системі права та англо-американській системі права</p>	6	11
12	<p><i>Зобов'язальне право. Загальні положення</i></p> <p>Розкрити питання. Що таке зобов'язання, які види зобов'язань відомі різним правовим системам? У чому особливості грошових зобов'язань? Що таке принцип номіналізму грошових зобов'язань?</p>	8	11
13	<p><i>Договірне право. Загальні положення</i></p> <p>Законспектувати у вигляді таблиці види договорів у різних правових системах. Вказати на різницю у розумінні договору у праві країн континентальної Європи та Англії</p> <p>Співвідношення понять: договір, контракт, угода, правочин.</p> <p>Відмінність правочину від адміністративного акту та юридичного вчинку.</p> <p>Недійсні правочини та правові наслідки визнання правочину недійсним. Удавані правочини.</p>	6	11

14	<i>Спадкове право</i> Розкрити питання у вигляді порівняльної таблиці: Спадкування за законом Спадкування за заповітом	5	9
15	<i>Сімейне право</i> Розкрити питання: шлюб, види сімейних союзів. Порівняльна таблиці: правовідносини між подружжям у шлюбі; правовідносини між батьками та дітьми	5	7
16	<i>Авторське право</i> Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір: поняття, права та обов'язки сторін.	4	7
17	<i>Право промислової власності</i> Розкрити питання: Поняття прав промислової власності. Поняття патенту. Уніфікація патентного права країн-членів ЄС	4	7
18	<i>Договір купівлі-продажу</i> Розкрити питання: Особливості договору купівлі-продажу в процесі приватизації. Особливості договору купівлі-продажу на біржах. Особливості договору купівлі-продажу в зовнішньоекономічному обігу.	4	7
19	<i>Правові особливості договорів купівлі-продажу у міжнародній торгівлі</i> Ознайомлення з Правилами Міжнародної торгової палати Інкотермс, що використовуються при укладанні договорів міжнародної купівлі-продажу	4	7
20	<i>Договір майнового найму</i> Розкрити питання: Особливості договору прокату. Правове регулювання договору найму (оренди) земельної ділянки. Найм будівлі або іншої капітальної споруди. Характерні риси договору найму (оренда) транспортного засобу. Істотні умови договору найму житла.	4	6
21	<i>Договір про лізинг</i> Порівняльний аналіз: Правове регулювання лізингових відносин	4	6
22	<i>Договір підряду</i> Розкрити питання: Відповідальність за невиконання або неналежне виконання договору підряду	4	6
23	<i>Договір у сфері співпраці (договір про кооперації, договір про консорціум)</i> Розкрити питання: Поняття та предмет договору комерційної концесії. Права та обов'язки сторін за договором комерційної концесії. Припинення договору комерційної концесії.	5	8
24	<i>Договір доручення та комісії. Агентський договір у праві Англії та США</i> Порівняти агентський договір у праві Англії та США	5	8

25	<i>Договір про факторинг</i> Поняття та предмет договору факторингу. Розподіл прав та обов'язків за договором факторингу. Особливості франчайзингових відносин. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	5	8
26	<i>Договори про надання права продажу. Дистриб'юторські договори. Договір про франчайзинг</i> Чим відрізняється договір про надання права продажу від звичайного договору купівлі-продажу? Яка правова природа договору про франчайзинг? Основні елементи договору про франчайзинг.	6	8
27	<i>Договір зберігання</i> Особливості зберігання на товарних складах Які види зберігання використовують в роботі товарних складів? Як документально оформлюється зберігання товарів на складах?	5	8
28	<i>Договір страхування.</i> Види страхування. Джерела страхування: порівняльний аналіз	5	8
29	<i>Кредитні та розрахункові правовідносини</i> Розкрити питання: Загальні положення про розрахунки. Порядок відкриття рахунків у банках. Поняття та особливості правового регулювання позики. Договірне оформлення банківського вкладу.	6	8
30	<i>Зобов'язання із необґрунтованого збагачення та ведення чужих справ без доручення</i> Правове регулювання відшкодування матеріальної шкоди у країнах континентальної системи права. Особливості відшкодування матеріальної шкоди у державах англо-американської системи права	6	8
31	<i>Неспроможність</i> Поняття неспроможності, банкрутства, конкурсного виробництва. Початок неспроможності по справам про відновленню економічного положення підприємств і компаній, судовому врегулюванні боргів і ліквідації майна.	5	8

Вимоги до виконання індивідуальних завдань теоретичного характеру

1. Вимоги щодо написання та оформлення наукових робіт:

Обсяг роботи не може перевищувати 12 сторінок стандартного машинописного тексту (TimesNewRoman 14 кегель, полуторний інтервал), компіляція, плагіат та запозичення не допускаються.

Обов'язкові складові роботи:

Вступ – 1 стор., містить мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

Основна частина – 8-9 стор., розкриває предмет дослідження (теоретичні, методологічні, історичні положення теми: правовий аналіз нормативно-правової бази, що стосується теми; тенденції, що існують в наукових джерелах; тощо)

Висновки – 1 стор., містять підсумки щодо проведеної роботи, які ґрунтуються на теоретичних узагальненнях та практичних рекомендаціях щодо розвитку певного правового інституту або вдосконалення законодавства та існуючої юридичної практики.

Список використаних джерел – 1 стор., має базуватись не менш, ніж на 10 наукових джерелах, окрім нормативно-правових актів та матеріалів право застосовної практики.

Обов'язковим є використання наукових джерел останніх 2-3 років видання.

Пошук, підбір та аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою

Вимоги: підготувати проблемне питання із запропонованого переліку. Необхідно: сформулювати та описати проблеми правового регулювання у запропонованій сфері (до 2 сторінок), підготувати огляд літератури з обраної проблеми, навести аргументи, які підтверджують та спростовують проблемне питання. Максимальний обсяг виконаної роботи – 6-8 сторінок.

Вимоги до виконання індивідуальних завдань практичного характеру

Підготувати проекти договорів.

Вимоги. Необхідно керуватися положеннями чинних нормативно-правових актів, які визначають форму і зміст відповідних договорів.

Вимоги до складання порівняльної таблиці за обраною тематикою.

Обов'язковим елементом таблиці є критерії, за якими здійснюється порівняння. Порівняння здійснюється із використанням положень нормативно-правових актів, судової та іншої юридичної практики, навчальної та наукової літератури.

Вимоги до аналізу рішень ЄСПЛ.

Справа, яка розглядалася ЄСПЛ, має стосуватися рішення суду у справі цивільної юрисдикції. Необхідно посилатися на конкретні норми Конвенції про захист прав людини та її основоположних свобод, норми нормативно-правових актів України та зарубіжних країн.

Теми есе, аналітичних довідок

1. Місце українського цивільного права серед сучасних цивільно-правових систем.
2. Загальні риси континентальної цивільно-правової системи.
3. Особливості романської та германської цивільно-правових підсистем.
4. Загальна характеристика англо-американської цивільно-правової системи.
5. Особливості англійського та американського цивільного права.
6. Загальні риси цивільного права у традиційній правовій системі.
7. Основні риси цивільного права у мусульманській правовій сім'ї.
8. Авторське право і право промислової власності в зарубіжних цивільно-правових системах.
9. Види юридичних осіб та інші форми здійснення підприємництва англо-американській цивільно-правовій системі.
10. Джерела цивільного і торгового права Англії та США.
11. Способи забезпечення виконання зобов'язань у цивільному і торговому праві зарубіжних країн.
12. Торгове (комерційне) представництво в англо-американській правовій системі.
13. Інститут особистого представника за заповітом та адміністратора спадкового майна в праві англо-американської системи.
14. Зобов'язання із заподіяння шкоди у праві ФРН, Франції, Англії та США.
15. Інститут безвісної відсутності (оголошення померлим) громадянина в праві зарубіжних країн.
16. Поняття та зміст дієздатності в різних цивільно-правових системах. Обмеження дієздатності фізичних осіб.
17. Права на чужі речі у зарубіжних правових системах.
18. Правовідносини батьків і дітей в зарубіжних цивільно-правових системах.
19. Захист права власності. Загальні позови з правопорушень в англо-американській системі права.
20. Оферта та акцепт у цивільному праві ФРН, Франції, Англії та США.

Теми рефератів

1. Юрисдикційні форми захисту цивільних прав.
2. Неюрисдикційні форми захисту цивільних прав.
3. Акти цивільного стану.
4. Класифікація недійсних правочинів.
5. Загальна характеристика права комунальної власності.
6. Право державної власності та право власності Українського народу.
7. Види строків у цивільному праві.
8. Види та форми цивільно-правової відповідальності.
9. Підстави припинення права власності.
10. Речові права на чуже майно: загальна характеристика.
11. Загальна характеристика сервітуту.
12. Інститути емфітевзису та суперфіцію в цивільному праві.
13. Оспорювані правочини.
14. Нікчемні правочини.
15. Спадковий договір.
16. Інститут позовної давності в цивільному праві.
17. Загальна характеристика заповіту.
18. Винаходи, корисні моделі та промислові зразки як об'єкти правової охорони.
- Представництво: визначення та види.
19. Правові наслідки визнання правочину (окремих його частин) недійсним.
20. Довіреність: визначення, види, підстави скасування.
21. Негаторний та віндикаційний позов.
22. Право на спадкування.
23. Виконання заповіту.
24. Суміжні права.
25. Авторське право: загальна характеристика.
26. Таємниця особистого життя людини: поняття, види, форми захисту.
27. Класифікація особистих немайнових прав фізичної особи.
28. Спадкування за законом.
29. Право спільної власності: загальна характеристика.
30. Право спільної часткової власності.
31. Первісні способи набуття права власності.
32. Похідні способи набуття права власності.
33. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.
34. Оформлення прав на об'єкти промислової власності.
35. Межі здійснення суб'єктивних цивільних прав.
36. Організаційно-правові форми юридичних осіб.
37. Теорії юридичних осіб.
38. Загальна характеристика цивільної дієздатності фізичної особи.
39. Компенсація моральної шкоди в цивільному праві.
40. Загальна характеристика суб'єктів права власності

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна навчально-методична та наукова література

1. Введение в сравнительное правоведение. Учебное пособие. / Х.Бехруз. Одесса: «Юридична література», 2002.
2. Гражданское и торговое право зарубежных государств: Учебник. Отв. Ред. Е.А.Васильев, А.С. Комаров. В 2-х томах – М., 2004–2005.
3. Канзафарова И.С. Гражданское и торговое право зарубежных стран. Учебное пособие. Харьков: Одиссей, 2003.
4. Цивільне право України. Академічний курс. У двох томах. Том 1. Загальна частина. Підручник. / за ред. Шевченко Я.М. К.: Ін Юре, 2003.
5. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. / За редакцією розробників Цивільного кодексу України. – В 2-х томах. – К.: Істина, 2004–2006.
6. Шимон С.І. Цивільне та торгове право зарубіжних країн. Навчальний посібник. К.: КНЕУ. 2004. 220 с.

Додаткова навчально-методична та наукова література

7. Ансон С. Договорное право. – М., 1994
8. Батлер Уильям Э., Гаши-Батлер М.Е. Корпорации и ценные бумаги по праву России и США. – М., Зерцало, 1997
9. Бернхем В. Вступ до права та правової системи США. – К., 1999.
10. Бернхем В. Вступ до права та правової системи США. – К., 1999.
11. Богатых Е.Гражданское и торговое право (от древнего римского к современному). – М., 2000
12. Богуславский М.М. Международное частное право. 2-е изд. – М., Международные отношения, 1994
13. Бушуев А.Ю., Макарова О.А. Коммерческое право зарубежных стран. Х., 2003.
14. Бушуев А.Ю., Макарова О.А. Коммерческое право зарубежных стран. – М.-С.-Птб. – К., - Х., 2003
15. Васильев Е.А. Правовое регулирование несостоятельности и банкротств в гражданском и торговом праве капиталистических государств. Учебн.пособ. – М., 1983
16. Васильев Е.А. Правовое регулирование несостоятельности и банкротств в гражданском и торговом праве капиталистических государств. Учебн.пособ. – М., 1983
17. Васильченко В.В. Римське спадкове право на тлі права сучасного. – Запоріжжя: Верже, 1999
18. Васильченко В.В. Римське спадкове право на тлі права сучасного. Запоріжжя: Верже, 1999.
19. Германское торговое уложение. – Бонн, 1993
20. Гражданские кодексы зарубежных стран./ Под. Ред. В.В.Безбаха. – М., Зерцало, 1999
21. Гражданское и торговое право капиталистических стран / Под ред. В.П.Мозолина и М.И.Кулагина – М., 1980
22. Гражданское и торговое право капиталистических стран / Под ред. Р.Л.Нарышкиной. – Ч.1. – М., 1983
23. Гражданское право. В 3-х томах. Учебник. / Под ред. А.П. Сергеева, Ю.К. Толстого. – М.: ООО «ТК Велсби», 2002.
24. Гражданское право. Учебник. Изд. Второе перераб. и доп. / Под ред. А.П.Сергеева, Ю.К.Толстого, Ч.1. – М., Проспект, 1997
25. Гражданское право: Учебник. / Под редакцией Е.А. Суханова. В 2-х томах. – М., 2002.
26. Гражданское, торговое и семейное право капиталистических стран. Сборник нормативных актов: авторское право. – М., 1988
27. Гражданское, торговое и семейное право капиталистических стран. Сборник нормативных актов: гражданские и торговые кодексы. – М., 1986
28. Гражданское, торговое и семейное право капиталистических стран. Сборник нормативных актов: законодательство о компаниях, монополиях и конкуренции. – М., 1987
29. Гражданское, торговое и семейное право капиталистических стран. Сборник нормативных актов: обязательственное право. – М., 1989

30. Давид Р. Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности. – М., 1999
31. Еволюція цивільного законодавства: проблеми теорії і практики. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 29-30 квітня 2004 р., м. Харків. К.: Академія правових наук України, НДІ приватного права і підприємництва, НДІ інтелектуальної власності, Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого, 2004. – 908 с.
32. Единообразный торговый кодекс США. – М., 1996
33. Жалинский А., Рерихт А. Введение в немецкое право. – М., 2001.
34. Жамен С., Лакур Л. Торговое право: Учебн. пособ. - М., 1993
35. Загайнова С. К. Судебный прецедент: Проблемы правоприменения. – М., 2002.
36. Загальна теорія держави і права. Навч.посібн./ За ред. В.В.Копейчикова – К., Юрінком Інтер, 1998
37. Загоруйко А.И. Обязательства по возмещению вреда, причиненного субъектами гражданского права. – Харьков: Консум, 1996.
38. Зенин И.А. Гражданское и торговое право капиталистических стран. Учебное пособие. – М., МГУ, 2002.
39. Иванов И.Д. Современные монополии и конкуренция. – М., 2009
40. Канзафарова И.С.Гражданское и торговое право зарубежных стран. – Х.: Одиссей, 2003
41. Кочергина Е. Организационно-правовая форма юридических лиц: Генезис доктрин и подходов //Предпринимательство, хозяйство и право. – 2003. – № 1.
42. Красавина Л.Н. Международные валютные и кредитные отношения капиталистических стран. – М., 1986
43. Красавина Л.Н. Международные валютные и кредитные отношения капиталистических стран. – М., 1986
44. Кросс Руперт. Прецедент в английском праве. – М., 1985
45. Кросс Руперт. Прецедент в английском праве. – М., 1985
46. Кулагин М.И. Государственно-монополистический капитализм и юридическое лицо. – М., 1987
47. Кулагин М.И. Государственно-монополистический капитализм и юридическое лицо. – М., 1987
48. Лазар Я. Собственность в буржуазной правовой теории. – М., 1985
49. Лазар Я. Собственность в буржуазной правовой теории. – М., 1985
50. Лунц Л.А. Денежное обязательство в гражданском и коллизионном праве капиталистических стран. – М., 1982
51. Лунц Л.А. Денежное обязательство в гражданском и коллизионном праве капиталистических стран. – М., 1982
52. Майданик Р. А. Розвиток приватного права України: монографія. К.: Алерта, 2016. 226 с.
53. Мамутов В.К., Чувпило О.О. Господарче право зарубіжних країн. Підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. – К.: Ділова Україна, 1996
54. Мамутов В.К., Чувпило О.О. Господарче право зарубіжних країн. Підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. – К.: Ділова Україна, 1996.
55. Матвеев Ю.Г. Англо-американское деликтное право. – М., 2003
56. Матвеев Ю.М. Международные конвенции по авторскому праву. – М., 2008
57. Медведев Е. Розенберг М. Конвенция ООН по договорам международной купли-продажи товаров / Внешняя торговля . –1981. - №1
58. Международный коммерческий арбитраж. – К., 1995
59. Мусин В.А. Международные торговые контракты. – Л., 1986
60. Нарышкина Р.Л. Акционерное право США (Правовое положение предпринимательских корпораций США). – М., 1978
61. Нарышкина Р.Л. Источники гражданского и торгового права буржуазных государств. – М., 1956
62. Общая теория государства и права. Академический курс в 2-х томах. Т.2.Теория права. – М., Зерцало, 1998

63. Осаке К. Сравнительное правоведение в схемах: Общая и особенная части. – М.: Дело, 2000.
64. Основные институты гражданского права зарубежных стран. Сравнительно-правовое исследование. Руководитель авторского коллектива д.ю.н. В.В. Залесский – М.: НОРМА, 1999.
65. Памятники римского права: Законы XII таблиц. Институции Гая. Дигесты Юстиниана. – М.: Зерцало, 1997
66. Плотнікова Т.В. «Новий курс» Ф.Д. Рузвельта та еволюція цивільного права США. Автореф. дис...канд. юрид. Наук. –К., 1998
67. Саватье Р. Теория обязательств. – М., 1972
68. Савельев В.А. Гражданский кодекс Германии (история, система, институты): Учебн. пособие – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрист, 2004
69. Саидов А.Х. Сравнительное правоведение (основные правовые системы современности). – М., 2016.
70. Теоретичні та практичні проблеми правового забезпечення соціально – економічного та політичного розвитку суспільства і держави: Монографія / В. Ф. Опришко, Ф.П. Шульженко, О.О. Гайдулін та ін.; За заг.ред. В. Ф. Опришка, Ф. П. Шульженка. К.: КНЕУ, 2006
71. Уолкер Р. Английская судебная система. – М., 2004
72. Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Безклубний І. А., Луць В. В., Майданик Р. А., Білоусов Ю. В.. Цивільне право України: підруч.: у 3 кн. / Одеська національна юридична академія / Є.О. Харитонов (ред.). Юридична література, 2006. 831 с.
73. Харитонов О. Порівняльне право Європи. Посібник. – Х.: Одіссей., 2002
74. Харитонов О. Порівняльне право Європи. Посібник. – Х.: Одіссей., 2002
75. Цвайгерт К., Кетц Х. Введение в сравнительное правоведение в сфере частного права. – М., 1995.
76. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / О.В. Дзера, Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В.Дзери, Н.С. Кузнецової. – К.: ЮрінкомІнтер, 2006.
77. Шапп Ян. Основы гражданского права Германии: Учебник. – М.: Бек, 1996
78. Arminjon P., Nolde B., Wolff W. Traite du droit compare. – Vol.1. – P., 2000.
79. CollinsTheLawofContract. L., 2003.
80. Delmas-Marty M. Le droit de la famille. – P., 2000.
81. Esmein A. Le doit compare et l'enseignement du droit // Congres International du Droit Compare. Vol.1.
82. Freitas D. LetterfromtheUnitedKingdom, Copyright, January. L.,1990.
83. International Encyclopedia of Comparative Low. – Tubingen, 1980.
84. Kotz. RightsofThirdParties: ThirdPartyBeneficiariesadAssignments. L., 1992.
85. LesinskiB.,Rozwadowski W. Historiaprawa. Warszawa, 2009.
86. Rodiere R. Theorigenerale du droit. Paris, 2016.
87. Schnitzer A.F. VergleichendeRechtslehre. T.1. Basel, 2011.
88. ZweigertK. ZurLehrevondenRechtskreisen. Leyden, 2015.

Дистанційні інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт судової влади України URL: <https://court.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

Орієнтовні питання для підсумкового контролю

І блок.

1. Система цивільного права (галузь права, галузь правознавства)
2. Порівняльне цивільне право. Класичні системи цивільного права
3. Цивільне право та інші юридичні науки
4. Поняття та особливості цивільних правовідносин
5. Визначення цивільного права. Цивільне право в системі правових галузей
6. Метод цивільно-правового регулювання
7. Інституційна та пандектна система цивільного законодавства
8. Види цивільно-правових відносин
9. Поняття та види об'єктів цивільних прав
10. Об'єкти цивільних правовідносин (поняття і види; загальна характеристика)
11. Суб'єкти цивільних правовідносин
12. Держава як суб'єкт цивільного права (особливості цивільно-правової суб'єктності держави)
13. Юридичні факти та їх класифікація
14. Гроші та цінні папери як об'єкти цивільних прав (загальна характеристика)
15. Прецедент як основне джерело англо-американського цивільного права
16. Становлення та розвиток цивільного прецедентного права в Англії
17. Статутне право в системі цивільного права Англії
18. Рецепція англійського цивільного права
19. Джерела цивільного права (визначення та види джерел)
20. Джерела цивільного права США (загальна характеристика)
21. Джерела цивільного права України. Загальна характеристика Цивільного кодексу України
22. Джерела цивільного права Росії. Характеристика Цивільного кодексу Російської Федерації
23. Елементи цивільних правовідносин та їх загальна характеристика
24. Джерела цивільного права в країнах Східної Європи
25. Уніфікований торговельний кодекс США (характеристика та місце в системі цивільного законодавства в США)
26. Характерні особливості структури та змісту Німецького цивільного уложення.
27. Джерела німецького цивільного права (загальна характеристика)
28. Рецепція французького цивільного кодексу
29. Характерні особливості структури та змісту французького цивільного кодексу
30. Джерела цивільного права Франції (загальна характеристика)
31. Тлумачення у цивільному праві (види тлумачення)
32. Обмежувальне і розширене тлумачення норм цивільного права
33. Інститут аналогії у цивільному праві (аналогія закону і аналогія права)
34. Суб'єктивне цивільне право і суб'єктивний цивільний обов'язок як елементи цивільно-правових відносин

II блок

1. Поняття та види об'єктів цивільних прав
2. Об'єкти цивільних правовідносин (поняття і види; загальна характеристика).
3. Суб'єкти цивільних правовідносин
4. Визнання фізичної особи недієздатною (порядок та правові наслідки)
5. Правоздатність фізичних осіб: виникнення, зміст і припинення (порівняльно-правовий аналіз)
6. Поняття часткової та мінімальної дієздатності фізичної особи
7. Обмежена цивільна дієздатність фізичних осіб
8. Виникнення та становлення інституту юридичної особи в цивільному праві
9. Система юридичних осіб (види юридичних осіб в континентальній та англо-американській системі права)
10. Порядок виникнення юридичних осіб
11. Поняття та ознаки юридичної особи
12. Види юридичних осіб в українському цивільному законодавстві
13. Ліквідація юридичної особи (порядок ліквідації)
14. Особливості цивільної право- і дієздатності юридичної особи
15. Піклування та опіка в цивільному праві
16. Цивільно-правова відповідальність юридичної особи
17. Довіреність: визначення, форма, терміни.
18. Інститут доручення в цивільному праві. Загальна характеристика.
19. Межі видачі довіреності.
20. Комерційне представництво в цивільному праві.
21. Поняття позовної давності, види строків позовної давності
22. Зупинення перебігу позовної давності. Переривання позовної давності
23. Порядок і правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою і оголошення померлою (порівняльно-правовий аналіз)
24. Держава як суб'єкт цивільного права (особливості цивільно-правової суб'єктності держави)
25. Юридичні факти та їх класифікація
26. Поняття «здійснення цивільних прав»
27. Способи здійснення цивільних прав
28. Поняття і види меж здійснення цивільних прав
29. Особливості реалізації суб'єктивних цивільних прав
30. Право на захист. Поняття, зміст, варіанти реалізації.
31. Загальний та спеціальний (адміністративний) порядок захисту цивільних прав. Поняття, різновид
32. Засоби та заходи захисту цивільних прав

III блок

1. Поняття торгового товариства як організаційної форми об'єднання осіб.
2. Основні види торгових товариств в країнах романо-германського права.
3. Персональні товариства.
4. Статутні товариства.
5. Повне товариство.
6. Корпорації в Англії та США
7. Командитні товариства в країнах континентальної Європи
8. Корпорації з обмеженою відповідальністю в Англії та США.
9. Поняття, види та правові засади акціонерних товариств в зарубіжних цивільно-правових системах
10. Товариство з обмеженою відповідальністю в праві зарубіжних країн

11. Приватна компанія в цивільному праві Англії. Об'єкти речових прав: сучасна концепція власності
12. Загальна характеристика класифікації об'єктів речового права
13. Класифікація речей на головні та приналежності; плоди і доходи. Юридичні наслідки такої класифікації
14. Класифікація речей на споживні та неспоживні; подільні та неподільні. Правове значення такої класифікації
15. Класифікація речей на індивідуально визначені і родові (правові наслідки класифікації)
16. Речі, вилучені з цивільного обороту та обмежені в обороті
17. Коносамент як вид цінних паперів
18. Гроші та цінні папери як об'єкти цивільних прав (загальна характеристика)
19. Способи набуття і припинення права власності
20. Види «торгівельних товариств» в класичній системі німецького цивільного права
21. Фірма, виробнича марка, товарний знак (знаки для товарів та послуг)
22. Односторонні та двосторонні угоди
23. Недійсні угоди (поняття та класифікація)
24. Акції та облігації як види цінних паперів
25. Характерні ознаки майнових відносин в системі цивільно-правового регулювання
26. Форма угод (усна, письмова, кваліфікована письмова)
27. «Суб'єктивне» та «об'єктивне» визначення права власності.
28. Первинні підстави виникнення права власності.
29. Похідні підстави виникнення права власності.
30. Підстави (способи) припинення права власності.
31. Види права власності.
32. Проблема «зловживання правом» в цивільному праві.
33. Право власності та речові права: співвідношення понять
34. Витребування майна власником з чужого незаконного володіння

IV блок

1. Речове та зобов'язальне право, співвідношення понять
2. Місце зобов'язального права в системі цивільного права.
3. Джерела зобов'язального права.
4. Значення порівняльного правознавства для розвитку зобов'язального права
5. Поняття зобов'язання в цивільному праві.
6. Підстави виникнення зобов'язань в цивільному праві.
7. Види та класифікація зобов'язань в цивільному праві.
8. Сторони та треті особи у зобов'язанні
9. Система цивільних зобов'язань.
10. Класифікація зобов'язань у різних системах права.
11. Підстави заміни кредитора у зобов'язанні. Особливості заміни боржника у зобов'язанні.
12. Поняття та предмет виконання зобов'язань в цивільному праві.
13. Принципи виконання зобов'язань в цивільному праві.
14. Спосіб, місце та термін виконання зобов'язань.
15. Зміна зобов'язань: підстави, поняття та види.
16. Припинення зобов'язань: підстави, поняття та види.
17. Загальні положення та умови забезпечення виконання зобов'язань.
18. Види забезпечення виконання зобов'язань в цивільному праві.
19. Речово-правові види забезпечення виконання зобов'язань.
20. Поняття та підстави виникнення права на неустойку.
21. Договір поруки: поняття, сторони та розподіл взаємних прав та обов'язків.
22. Поняття гарантії в цивільному праві.

23. Застава: момент виникнення та припинення.
24. Право на притримання, як вид забезпечення виконання зобов'язання.
25. Правове регулювання завдатку в цивільному праві.
26. Підстави припинення зобов'язань.
27. Види та способи припинення зобов'язань в цивільному праві.
28. Особливості правового регулювання припинення зобов'язань зарахуванням.
29. Прощення боргу та передача відступного, як способи припинення зобов'язань.
30. Загальні положення припинення зобов'язання за домовленістю сторін.
31. Умови прощення боргу.
32. Поняття та правові наслідки порушення зобов'язання.
33. Значення та особливості цивільно-правової відповідальності.
34. Види цивільно-правової відповідальності.
35. Умови (підстави) цивільно-правової відповідальності.
36. Вина, як підстава відповідальності за порушення зобов'язання.

V блок

1. Договори про передачу майна у власність: загальна характеристика
2. Кому належить право продажу товару?
3. Хто виступає сторонами у договорі купівлі-продажу?
4. Дайте характеристику споживача як сторони договору купівлі-продажу.
5. В чому полягає право споживача на належну якість товару?
6. Які істотні умови договору поставки?
7. Охарактеризуйте відповідальність сторін контрактації сільськогосподарської продукції.
8. Назвіть обов'язки постачальника за договором постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.
9. Які істотні умови договору дарування?
10. Які підстави розірвання договору дарування? 1
11. Розкрийте поняття договору ренти.
12. Яка сфера застосування договору ренти?
13. Охарактеризуйте відповідальність сторін за договором ренти.
14. Що виступає предметом договору довічного утримання?
15. Які обов'язки сторін передбачає договір довічного утримання?
16. Які підстави припинення договору довічного утримання?
17. Договори про передачу майна у тимчасове користування: загальна характеристика
18. Розкрийте поняття найму та договору найму.
19. Проаналізуйте права та обов'язки сторін у договорі найму.
20. Визначте об'єкти договору найму (оренди).
21. Вкажіть особливості укладення договору найму (оренди).
22. Охарактеризуйте особливості розірвання договору найму (оренди).
23. Порядок визначення умов про ціну договору прокату
24. Вкажіть істотні умови договору прокату.
25. Які права має наймач за договором прокату?
26. Особливості розірвання договору прокату.
27. Істотні умови договору оренди земельної ділянки.
28. Охарактеризуйте строки дії договору оренди земельної ділянки.
29. Вимоги, що ставляться до споруд та будівель, що передаються в найм.
30. Порівняйте права наймодавця та наймача.
31. У чому полягають особливості предмета договору найму транспортного засобу?
32. Чи можна транспортний засіб передавати у піднайм?
33. Назвіть істотні умови договору найму транспортного засобу.
34. Які особливості договору фінансового лізингу?
35. Чи може лізингоодержувач укласти договір сублізингу?

36. Хто несе ризики випадкового знищення (пошкодження) майна за договором лізингу?
37. Чи можна договір фінансового лізингу розірвати в односторонньому порядку?
38. Розмежуйте договори позики та позички.
39. Що виступає предметом договору позички?

VI блок

1. Договори про виконання робіт: загальна характеристика
2. Вкажіть відмінності між договором підряду та договором будівельного підряду.
3. Які наслідки прострочення виконання з боку замовника?
4. Які права замовника в разі порушення договору підрядником?
5. В які строки повинні бути пред'явлені позови про виявлені недоліки в роботі.
6. Які істотні умови договору побутового підряду?
7. Які права замовника за договором побутового підряду?
8. Вкажіть відмінності між договором побутового підряду та договором будівельного підряду.
9. В які строки повинні бути пред'явлені позови про виявлені недоліки в роботі за договором побутового підряду?
10. Вкажіть особливості предмета договору будівельного підряду.
11. У чому особливості порядку залучення до виконання договору будівельного підряду третіх осіб?
12. Які права замовника в разі порушення договору будівельного підряду підрядником?
13. В які строки повинні бути пред'явлені позови про виявлені недоліки в роботі за договором будівельного підряду?
14. Чим відрізняється договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт від договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.
15. Назвіть істотні умови договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт.
16. В якій формі укладається договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт?
17. Правова природа договору факторингу
18. Послуги, що надаються фактором за умовами договору факторингу
19. Виконання фактором посередницьких функцій
20. Відносини, що виникають за договором міжнародного факторингу
21. Агентський договір як найважливіша підстава створення відносин по торговому представництву.
22. Відносини сторін агентського договору
23. Як розглядається договір комісії у країнах з дуалістичною системою приватного права?
24. Відносини між комісіонером і комітентом
25. Спосіб виконання комісійного доручення
26. Договір доручення як особливий вид договору відомий тільки праву країн континентальної Європи.
27. Види доручення, при виконанні яких як повірених виступають особи, які вчиняють покладену на них «справу».
28. Підстави припинення договору
29. Що таке коопераційний договір та які його найважливіші відмінності?
30. Які основні положення договору щодо виконання робіт сторонами кооперації, та фінансування робіт?
31. У чому полягають відмінності договору про консорціум від коопераційного договору?
32. Як юридично регулюються внутрішні відносини учасників консорціуму та їх зовнішні відносини із замовником?

VII блок

1. Які різновиди договору позики відомі праву?
2. Що таке договір про відкриття кредиту?
3. Яка природа банківських операцій?
4. Чим відрізняються пасивні банківські операції від активних? Чим відрізняється простий вексель від переказного?
5. Хто є учасниками вексельного правовідносини і яке їх правове становище?
6. Що таке аваль, протест, нотифікація, пролонгація?
7. Що таке чек і які правові наслідки породжує видача чека?

Оцінювання знань студентів

Методи контролю

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «Право зовнішніх зносин» здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань – залік – 3 семестр;
іспит – 4 семестр.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань (тестові та теоретичні розгорнуті письмові завдання);
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль індивідуальної та самостійної роботи.

Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів. Студент, який за результатами контролю систематичності та активності поточної роботи на семінарських заняттях та самостійної роботи, отримав 0 балів, до модульного контролю не допускається.

Методи оцінювання

- експрес опитування;
- поточне тестування;
- розв'язання ситуаційних задач;
- складання словника іншомовних термінів за темою;
- конспект тем;
- оцінка індивідуального проекту;
- підсумкове контрольне опитування.

Оцінювання індивідуальної та самостійної роботи за результатами контролю систематичності та активності роботи студента протягом семестру здійснюється два рази.

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни «Порівняльне цивільне право». Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання змістового модуля (лекції, семінарські заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді комп'ютерного тестування, контрольного опитування та оцінювання систематичної роботи студента під час аудиторної роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною системою за модуль.

Оцінювання модульного завдання. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин

студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Оцінювання активності під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи з здійснюється у межах 50 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100		A	відмінно	зараховано
82-89		B	добре	
74-81		C		
64-73		D	задовільно	
60-63		E		
35-59		FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34		F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ЗМІСТ

Анотація	3
Опис навчальної дисципліни	4
Структура дисципліни	5
Програма курсу.....	8
Плани семінарських занять	16
Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів	20
Вимоги до виконання індивідуальних завдань теоретичного характеру	24
Теми есе, аналітичних довідок	25
Теми рефератів	26
Рекомендована література	27
Орієнтовні питання для підсумкового контролю	30
Основні критерії оцінювання знань студентів	35

